

Minister van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum : 30 juli 2020
Ons kenmerk : Brf 20.049 HB/IZ
Onderwerp : Consultatiereactie op Wet collectieve warmtevoorziening
Per mail : ministerezk@minezk.nl

Geachte minister Wiebes,

We boeken in de glastuinbouw al jaren succes met energie besparen en verduurzamen. De internationale samenleving stuurt er met het klimaatakkoord van Parijs op aan om zo snel mogelijk een einde te maken aan de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂. In dat kader past het en komen we verder met het Nederlandse Klimaatakkoord d.d. 28 juni 2019 voor de glastuinbouw, met als sector een bijdrage van € 7,4 miljard aan de Nederlandse economie. In deze route naar klimaatneutraal wordt door de sector ingezet op besparing, elektrificatie en zeker ook warmte. Belangrijk hierbij is te benadrukken dat er enkele cruciale voorwaarden zijn voor de route naar klimaatneutraal voor de glastuinbouw. Hierbij is uw Warmtewet zeer relevant.

De wet geeft een duidelijke bescherming en strakke kaders voor de warmtetransitie. Er moet echter voorkomen worden dat bestaande en zelf ontplooid duurzame ontwikkelingen worden belemmerd. Binnen de glastuinbouwsector wordt al jaren hard gewerkt aan een vergroening, gebaseerd op onderlinge samenwerking. Die initiatieven lijken in dit concept wetsvoorstel geen plek te hebben, terwijl zij al voor een belangrijk deel draaien op duurzame warmte. Wij pleiten voor de mogelijkheid van een gesloten distributiesysteem (GDS) van tuinders en/of industrie, wat ook een aansluiting kan hebben op het hoofdtransportnet en/of het net in een warmte-kavel in de nabijheid.

Inmiddels zijn er in Nederland 21 geothermieprojecten in de glastuinbouw operationeel en zijn er nog een groot aantal projecten in voorbereiding. Naast geothermie kennen we ook biomassawarmteprojecten gekoppeld aan glastuinbouwbedrijven. Daarbij zijn er diverse projecten waarbij ook WKK-warmte via een warmtenet tussen bedrijven wordt getransporteerd. Deze projecten kenmerken zich in de regel door één of enkele warmtebronnen geothermie, biomassa of wkk en een lokaal warmtenet waaraan meerdere glastuinbouwbedrijven zijn verbonden en warmte afnemen van de bron. De trend is dat deze netten door ontwikkelen. Dit zijn veelal private projecten met de aangesloten glastuinbouwondernemers als (mede-)aandeelhouders en/of afnemers.

Verder kennen we in ons land een aantal grootschalige restwarmteprojecten waaraan glastuinbouwbedrijven zijn verbonden. Voorbeelden hiervan zijn: RoCa warmtenet in Bleiswijk, Warmco Terneuzen en het Amerwarmtenet in Made.

In een aantal gevallen zitten ook kwekerswoningen of seizoenshuisvestinggebouwen (indirect) aangesloten op deze warmtenetten. In een enkel geval is vanaf de netten ook een koppeling gemaakt met een warmtenet in een woonwijk en/of een zwembad.

Ook moet er de komende periode nog intensief gewerkt worden aan uitbreiding van de huidige warmtenetten en ontwikkeling van nieuwe netten voor het behalen van de energie-doelstellingen van de glastuinbouw. Voorbeelden hiervoor zijn Warmtesysteem Westland, WarmteSamenwerking Oostland, Agriport, 't Grootslag, Luttelgeest en vele andere gebieden. Deze systemen zijn gericht op een warmtevoorziening voor hoofdzakelijk glastuinbouw en maken in meerdere gevallen nu of in de toekomst een koppeling met de gebouwde omgeving.

Consultatie Warmtewet 2.0 - Glastuinbouw Nederland

De Warmtewet 2.0 kent twee typen verbruikers, kleinverbruikers en grootverbruikers, waarbij het onderscheidend element het vermogen van de aansluiting is (de grens ligt op 100 kilowatt). Een "grootverbruiker" is gedefinieerd als: natuurlijk persoon of rechtspersoon die warmte afneemt van een collectief warmtesysteem en een individuele leveringsaansluiting heeft van meer dan 100 kilowatt of een centrale leveringsaansluiting heeft met uitzondering van de levering van warmte voor industriële of productie processen of de levering van warmte die niet hoofdzakelijk geleverd wordt ten behoeve van ruimteverwarming en warm tapwater. De memorie van toelichting bij de Warmtewet 2.0 (blz. 39) merkt hierover op: "Onder grootverbruikers vallen alle aangeslotenen in de gebouwde omgeving met een (verwachte) individuele leveringsaansluiting van meer dan 100 KW met uitzondering van gebouwen die de warmte niet gebruiken voor ruimteverwarming en warm tapwater, maar voor industriële of agrarische processen zoals bijvoorbeeld agrarische bedrijven of industrie."

Uit de definitie en de toelichting hierbij lijkt te volgen dat de wetgever heeft beoogd om het leveren van warmte die wordt gebruikt voor industriële processen of productieprocessen, waaronder agrarische processen, uit te zonderen van het toepassingsbereik van de Warmtewet 2.0. De Warmtewet 2.0 zou dan niet van toepassing zijn op de levering van warmte aan de tuinbouw, zolang die warmte wordt gebruikt voor het productieproces en (in elk geval) niet hoofdzakelijk wordt gebruikt ten behoeve van reguliere ruimteverwarming en warm tapwater.

Het warmteproduct wat glastuinbouw en industrie afneemt wijkt veelal in betekenisvolle mate af van de in de wet gedefinieerde standaardproducten. Denk hierbij aan looptijd, bedrijfszekerheid, profiel, afnameplicht. Een regulering van dergelijke producten zou onnodig beklemmend werken en verzoeken wij dan ook buiten de wet te houden. Partijen kunnen dit zelf prima onderling afstemmen.

- Wij krijgen graag de formele bevestiging dat warmtelevering aan de glastuinbouw buiten de Warmtewet 2.0 valt.
- Wij adviseren u dit niet alleen in de toelichting maar ook in de wet op te nemen als een aparte groep klanten die niet onder de reikwijdte van de wet vallen mits de warmte voor >90% wordt gebruikt voor glastuinbouw/industrie.

Warmtetransportnetten

In deze wet is in hoofdstuk 5 een aparte regulering opgenomen voor regionale warmtetransportnetten. De regulering van warmtetransportnetten is erop gericht om in bepaalde situaties, waar er in een regio meerdere grootschalige duurzame (rest)warmtebronnen beschikbaar zijn, te borgen dat deze warmte in de regio maximaal bijdraagt aan de betaalbaarheid, duurzaamheid en leveringszekerheid van de warmtevoorziening. Onder meer vanwege de investeringen die gemoeid zijn met de realisatie van grootschalige infrastructuur en de noodzaak tot regionale coördinatie en afstemming kan de minister een publieke warmtetransportbeheerder voor de desbetreffende regio aanwijzen. Deze partij krijgt dan de wettelijke taak om een warmtetransportnet te ontwikkelen en te beheren. Overige onderdelen van het hoofdstuk betreffen regels voor de contractvorming bij gebruik van een warmtetransportnet en het reguleren van transporttarieven.

- We zien dat op meerdere plekken waar glastuinbouw is gevestigd, sprake is van meerdere grootschalige duurzame (rest)warmtebronnen. Hierbij is in de wet aangegeven dat de minister een publieke warmtetransportbeheerder voor de desbetreffende regio gaat aanwijzen. Gezien het belang van de functie van het warmtetransport voor de glastuinbouw als afnemer en als producent van duurzame warmte willen we graag meer inzicht in de beoogde governance hiervan en de relatie met de glastuinbouwondernemers of hun warmtecoöperatie, die volgens uw definitie ook niet gezien worden als grootverbruiker in het kader van de Warmtewet 2.0. Wordt in de Warmtewet 2.0 geborgd dat er sprake is van non-discriminatoire aansluiting van (glastuinbouw) distributienetten en warmtebronnen op het transportnet en dat voor de warmte een marktconforme prijs geldt?

Warmtenetten

De wet verbiedt het hebben van een warmtenet tenzij dit gedaan wordt door een warmtebedrijf ten behoeve van een aangewezen warmtekavel of een warmtetransportnetbeheerder. De toelichting van de wet sluit uit dat de glastuinbouw en industrie als verbruikers onder de wet vallen. Dit maakt echter niet automatisch dat een warmtenet ten behoeve van deze partijen ook niet onder de wet valt. Dat staat er immers niet expliciet. In onze sector is er veel ervaring met private elektra en gasnetten en met name met de ontwikkeling van die netten waarbij er over tijd een paar huizen of niet aandeelhouders ook aangesloten worden. Op basis van deze ervaring adviseren wij u ook industriële netten onder de reikwijdte van de wet te laten vallen. Dit naar voorbeeld van een GDS (gesloten distributiesysteem) bij elektra. GDS eigenaren en klanten kunnen dan ingeval van een geschil op een fatsoenlijke manier naar de ACM die in dergelijke gevallen de geschillen kan beslechten.

Tevens geeft de GDS-status de warmteneteigenaar rechtszekerheid -mede ten opzichte van een eventueel warmtebedrijf/ warmtekavelexploitant in het zelfde gebied- waarmee de financierbaarheid van dergelijke projecten geborgd blijft. Wij adviseren u daarom de wet als volgt aan te passen:

- **Breidt de wet uit met GDS voor nieuwe en bestaande industriële warmtenetten vergelijkbaar aan de elektra en de gaswet.**

In praktijk zijn er situaties denkbaar én wenselijk dat gebouwde omgeving op kleinschalig niveau wordt gekoppeld aan het Warmtesysteem t.b.v. glastuinbouw met of zonder tussenkomst van een fysiek overdrachtspunt. In de Warmtewet 2.0 zijn reeds kleine collectieve warmtesystemen ontheven van artikel 2.2, eerste lid, voor een in de ontheffing aangeduid gebied.

- **Wij pleiten er voor om deze ontheffing (van maximaal 500 gebruikers met kleinverbruik-aansluiting) ook toe te passen op een glastuinbouw warmtenet (een GDS) waar deze is gekoppeld met de gebouwde omgeving.**
- **Wij pleiten er voor dat de wet een mogelijkheid bevat dat een glastuinbouw warmtenet (een GDS) gekoppeld wordt met een gereguleerde warmtekavel of een warmtetransportnet. Dit idem aan de mogelijkheden hiervoor bij elektra en gas.**

Op deze manier blijft er ruimte om een beperkt aan aansluitingen op een meer kosteneffectieve manier te realiseren dan met tussenkomst van een warmteoverdrachtspunt. Daarbij kunnen grote systemen voor algemeen gebruik en specifieke industriële systemen elkaar zo versterken om zo gezamenlijk de energietransitie te versnellen. Wij zijn daarbij van mening dat de cross-overs tussen de glastuinbouw en de gebouwde omgeving goed zijn voor het draagvlak over en weer.

Met vriendelijke groet,

J. van der Tak
Voorzitter Glastuinbouw Nederland